

На основу чланова 24–18 Закона о уџбеницима и другим наставним средствима („Службени гласник РС” бр. 29/93 и 62/2006) и члана 205, ст. 36 Статута, Наставно-научно-уметничко веће ФИЛУМ-а, на седници одржаној 12. 07. 2007. доноси

ПРАВИЛНИК О УЏБЕНИЦИМА И ДРУГИМ НАСТАВНИМ СРЕДСТВИМА НА ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ У КРАГУЈЕВЦУ

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се начин избора, обезбеђивања и издавања уџбеника и других наставних средстава на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (у даљем тексту Факултет), стандарди које треба да испуне, њихово праћење и оцењивање током употребе, са циљем да се студентима обезбеде квалитетни уџбеници и друга наставна средства, а ради побољшања наставе и процеса образовања на Факултету.

Члан 2.

У образовно-стручном тј. образовно-научном и образовно-уметничком раду на Факултету користе се: основни уџбеник, помоћни уџбеник и скрипта.

Основни уџбеник обухвата највећим делом садржај предмета утврђеног студијским програмом.

Помоћни уџбеници на Факултету су: збирка текстова, практикуми, речници, монографије, зборници, збирке задатака, нотни и медијски (аудио и видео) материјал, мултимедијални и други садржаји којима се доприноси остваривању студијског програма.

Скрипта су ауторизована предавања умножена или у електронској форми. По правилу издају се када не постоји одговарајући основни уџбеник.

Под наставним материјалом подразумева се текст који се обрађује (предаје и вежба) у настави а под испитним материјалом текст који је предмет провере знања студената. Наставни и испитни материјал су истоветни.

Наставни и испитни материјал на наставном предмету може се обезбедити и комбиновањем ова три извора.

Члан 3.

Према месту издавања уџбеници и други наставни материјал могу бити:

1. Интерни,
2. екстерни.

Интерни уџбеници и наставни материјал су публикације који су издати на ФИЛУМ-у у Крагујевцу, чији су аутори садашњи или бивши наставници Факултета, а

намењени су студентима Факултет, а који у потпуности или највећим делом покривају наставни програм предмета у оквиру студијског програма на ФИЛУМ-у.

Екстерни уџбеници и остали наставни материјал издања су других домаћих или страних високошколских установа, издавачких предузећа и осталих институција. Својим садржајем потпуно или делимично покривају предмете који су предвиђени студијским програмима.

II ОБИМ, СТРУКТУРА И СТИЛ УЏБЕНИКА И ДРУГОГ НАСТАВНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 4.

Просечни обим наставног и испитног материјала по часу предавања треба да буде између 7 и 10 страна основног текста. Графички изглед стране основног текста наставног и испитног материјала одређен је параметрима који важе за рукописе уџбеника на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Величина стране екстерног уџбеника, монографије или чланка се апроксимативно преводи у страну основног текста уџбеника Филолошко-уметничког факултета.

У основни текст наставног и испитног материјала укључени су, поред излагања материје, сви примери, илустрације, табеле, задаци и слике који су интегрисани у тексту уџбеника или монографије, чланака, зборника и сл.

Изузетак чине стручни и општи предмети на уметничким одсесима (Одсек за примењену уметност), где је с обзиром на профил студија могуће укључити већи број страна са илустрацијама од предвиђеног, али текстуални део не може прећи предвиђени стандард (7-10 страна).

У основни текст наставног и испитног материјала нису укључени следећи делови уџбеника (интерног или екстерног) или монографије: циљеви поглавља, уводна илустрација, резиме поглавља, питања за проверу знања (дискусију), референце и белешке, анализе случајева, вежбе, симулације, примери и задаци који нису интегрисани у тексту већ су издвојени на крају поглавља, дела или читавог уџбеника (монографије). У основни текст не улазе ни речник, индекс појмова и имена као ни библиографија.

Обим осталог наставног материјала утврђује се сразмерно броју часова и врсти вежбања.

Члан 5.

Уџбеници који се користе као извор наставне и испитне материје морају поштовати одређене стандарде структуре. Уколико се материја која се предаје у оквиру једног предмета налази у више уџбеника, укупан број страница текста по једном часу предавања не треба да пређе број који је одређен чл. 4 стране Правилника.

Уколико је уџбеник који се користи већег обима од материје која је предвиђена наставним програмом конкретног предмета или прелази овим стандардом допуштен обим, предметни наставник је дужан да у програму рада прецизно наведе који део (поглавља, странице уџбеника, монографије, зборника или другог текста) представља наставни и испитни материјал.

Испитна питања морају бити у складу са дозвољеним обимом наставне материје.

Приликом усвајања планова рада на предметима из своје надлежности катедра проверава да ли је обим текста предвиђен за испитну материју на предмету у складу са стандардима обима наставног и испитног материјала на Факултету.

Члан 6.

Уџбеници који се користе као извор наставне и испитне материје, а које издаје Филолошко-уметнички факултет, морају поштовати одређене стандарде структуре.

1. Поглавље, поред основног текста, обавезно садржи:

- циљ поглавља или шта ће студент сазнати у њему или како ће проучавање поглавља допринети увећавању знања и способности студента;
- резиме поглавља;
- питања за проверу знања или дискусију;
- пример, вежбу, симулацију, илустрацију, задатак, случај из праксе на почетку поглавља и / или крају поглавља и / или интегрисан у текст поглавља. Изузетак могу бити уџбеници на предметима на којима постоје збирке задатака, примера, случајева из праксе или други материјали који служе за вежбање студената;
- напомене (у фуснотама или енднотама);
- литературу и референце на један од три начина:
  - референце у фуснотама на свакој страни уз обавезну библиографију на крају поглавља или на крају уџбеника,
  - референце у енднотама на крају поглавља уз необавезну библиографију на крају уџбеника,
  - референце у заградама интегрисане у текст уз обавезну литературу у енднотама и необавезну библиографију на крају уџбеника.

2. Уџбеник садржи:

- предговор са циљевима, структуром и планом излагања у уџбенику;
- библиографију (само у случају да се референце наводе у фуснотама и без литературе на крају поглавља).

Препоручује се да уџбеник садржи и:

- речник (дефинише главне појмове у уџбенику);
- индекс појмова;
- индекс имена;
- апендикс (ако има потребе).

Члан 7.

Уџбеник треба да је јасан и разумљив студентима. Наставна материја у уџбенику треба да је изложена на начин који просечан студент може разумети.

Уџбеник мора бити логично структурисан. Делови, поглавља или друге целине морају бити заокружене и повезане, а њихов редослед мора бити логичан.

Уџбеник мора бити писан академским, неутралним стилем излагања. Забрањено је коришћење дисквалификација као и омаловажавање одређених друштвених група, раса, пола или нација.

III ГРАФИЧКИ ИЗГЛЕД РУКОПИСА УЏБЕНИКА

Члан 8.

Аутори су дужни да **рукопис уџбеника** чији је издавач Филолошко-уметнички факултет предају у електронском облику и у стандардизованом А4 формату који подразумева следеће параметре:

- висина стране 29,7 см
- ширина стране 21 см
- фонт: фонт Times New Roman, 11
- проред: 1
- маргине: све по 2 см

Све остале параметре графичког дизајна књиге и њеног визуелног изгледа, аутор дефинише у договору са Комисијом за издавачку делатност Филолошко-уметничког факултета.

Аутор може да, у договору са Комисијом, текст књиге преда и у формату другачијем од стандардизованог А4 формата, посебно онда када аутор жели да сам преломи текст. Аутори су дужни да формат текста који су припремили преведу на стандардни А4 формат и утврде да ли се обим наставног материјала по часу креће у дефинисаним границама.

IV ОДОБРАВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 9.

Одобрење за коришћење уџбеника у наставном процесу, на предлог одговарајуће катедре, доноси веће одговарајућег одсека Факултета.

Сматра се да је сва уџбеничка литература усвојена студијским програмом одобрена за коришћење у наставном процесу.

Приликом утврђивања врсте и броја потребних уџбеника, веће надлежног одсека у обавези је да обезбеди да сваки предмет има најмање један основни уџбеник или скрипта, усклађене са наставним планом и програмом предмета.

Члан 10.

Сваки предмет из студијских програма свих нивоа студија може да укључи и литературу на српском или страном језику, а у складу са одговарајућим студијским програмом.

V ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 11.

У складу са студијским програмима Факултет обезбеђује у потребном броју студентима уџбенике, помоћне уџбенике, скрипта и други наставни материјал за савладавање наставног градива.

Члан 12.

Библиотека Факултета треба да поседује бар један примерак уџбеника за све предмете из студијских програма који се реализују на Факултету.

Уколико библиотека Факултета не поседују уџбеничку литературу неопходну за извођење наставе, предметни наставник је у обавези да уз помоћ Факултета прибави примерак уџбеника у библиотечки фонд, или да га учини јавно доступним на веб сајту Факултета.

VI ИЗДАВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 13.

Издавање интерних уџбеника регулисано је Правилником о издавачкој делатности Факултета.

Члан 14.

Факултет финансира издавање уџбеника уколико је први аутор публикације у сталном радном односу на Факултету и ако је тираж публикације већи од 100 примерака.

За сваку календарску годину, износ предвиђен за суфинансирање уџбеника одређује се на основу усвојеног Плана рада Факултета, плана издавачке делатности и финансијског плана за ту годину.

Факултет не финансира издавање уџбеника обима мањег од 100 страна.

Факултет не финансира издавање уџбеника који је већ у целости или делимично финансиран од стране министарства Владе Републике Србије или представља финансирани резултат пројеката.

VII ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА И ДРУГОГ НАСТАВНОГ МАТЕРИЈАЛА

Члан 15.

Наставно-научно-уметничко веће, већа одсека и већа катедара дужни су да анализирају и оцењују уџбенике који су у употреби са аспекта научно-стручног и стручно-уметничког садржаја, њихове усклађености са најновијим достигнућима из области науке и уметности, као и у погледу других захтева које уџбеник према општој и посебној концепцији треба да испуњава.

Процедура обезбеђења и контроле квалитета наставног и испитног материјала регулисана је Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета студија на Филолошко-уметничком факултету.

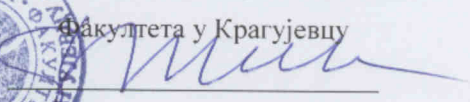
VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16

Правилник ступа на снагу даном усвајања на седници Наставно-научно-уметничког већа ФИЛУМ-а.

Декан Филолошко-уметничког
Факултета у Крагујевцу

ванр. проф. Слободан Штетић